

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA
TERENIE MIASTA I GMINY CHORZELE
NA 2021 ROK**

I. Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Chorzele na 2021 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019. poz. 852 t.j. ze zm.).

W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii (zwany dalej Programem) uwzględnia cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia, który obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi. Program wyznacza obszary, w jakich będą podejmowane działania mające na celu ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających ze spożywania narkotyków przez mieszkańców miasta i gminy Chorzele

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

II. Podstawa prawna

Obowiązek uchwalania niniejszego programu wynika z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019. poz.852 t.j. ze zm.)

III. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych.

W roku 2020 nie przeprowadzono diagnozy lokalnych problemów społecznych z uwagi na pandemię COVID-19. W związku z powyższym niniejszy program oparto na diagnozie lokalnych problemów społecznych mieszkańców Gminy Chorzele z lat poprzednich.

Wnioski i rekomendacje z diagnozy:

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie gminy Chorzele można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

1. Z otrzymanych wyników badań, przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców gminy można wnioskować, że najważniejszy zdaje się być problem picia alkoholu – 54% uczniów szkoły podstawowej deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Co się z tym zapewne wiąże, duża część badanej młodzieży (75% uczniów szkoły podstawowej) jest zdania, że picie piwa jest mniej groźne niż napojów wysokoprocentowych. Niestety wśród uczniów szkoły podstawowej są osoby deklarujące picie bieżące, a także przyznające się do incydentów upijania się (15% uczniów szkoły podstawowej). Jest to alarmujący sygnał dla władz lokalnych, który powinien skutkować podjęciem działań z zakresu profilaktyki wśród młodzieży.

2. Szczególną uwagę trzeba też zwrócić na fakt, iż część młodych respondentów deklaruje, że po raz pierwszy alkohol pili z rodzicami – takiej odpowiedzi udzieliło po 48% uczniów szkół podstawowych (uczniowie, którzy wcześniej deklarowali inicjację alkoholową), lub innymi dorosłymi członkami rodziny.

Można zatem mówić o pewnym

przyzwoleniu dorosłych na picie wśród młodzieży. Dlatego ważne zdaje się być skierowanie działań edukacyjnych także w stronę dorosłych mieszkańców gminy, ponieważ żadne działania profilaktyczne nie przyniosą zamierzonych rezultatów, jeśli podstawowa instytucja profilaktyczna jaką są rodzice będzie dawała przyzwolenie na zachowania ryzykowne wśród młodych ludzi.

3. Uczniowie szkół podstawowych po raz pierwszy sięgają po alkohol zazwyczaj w towarzystwie

rówieśników lub starszych kolegów (85% udzieliło takiej odpowiedzi). Istotne są zatem powody sięgania po

alkohol przez młodzież, ponieważ największa część respondentów jako powód podaje

chęć dopasowania się do kolegów – 72% uczniów szkoły podstawowej jest takiego zdania dlatego ważne, aby w działaniach profilaktycznych

uwzględnić także nabywanie umiejętności psychospołecznych, jak np. asertywność,

radzenie sobie z presją grupy. Alkohol jest także przez młodych ludzi traktowany jako

sposób, na dobrą zabawę (84% uczniów szkoły podstawowej

wyraziło taką opinię), dlatego ważne jest by wychulić rodziców i innych dorosłych na to, w jaki sposób młodzież spędza czas wolny.

4. Problem pośród młodych mieszkańców gminy stanowią

także inne substancje psychoaktywne. Do palenia papierosów przyznaje się 55%

uczniów szkoły podstawowej. Co jeszcze bardziej niepokojące,

7% uczniów szkoły podstawowej przyznało, że miało kontakt

z narkotykami. Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu

osoby, które „biorą” narkotyki. Nasuwa się zatem potrzeba informowania

ich o niebezpieczeństwach jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem

narkotyków (zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży

dopalaczach), piciem alkoholu czy paleniem papierosów.

5. Potrzebę edukacji potęguje fakt, że część osób dorosłych pytana o poziom własnej

wiedzy na temat narkotyków ocenia ją jako wystarczającą (69% respondentów

udzieliło takiej odpowiedzi), jednocześnie twierdząc, że używanie narkotyków nie jest

niebezpieczne jeśli zdarza się rzadko – tak twierdzi 3% badanych. Może to sugerować,

że działania profilaktyczne muszą mieć bardziej kompleksowy charakter i obejmować wszystkie grupy mieszkańców gminy, zwłaszcza rodziców. Bardzo ważne, by zachęcać rodziców do rozmów na temat uzależnień z młodzieżą, jednocześnie zapewniając im wsparcie merytoryczne w tej kwestii.

6. Godną podkreślenia jest postawa dorosłych mieszkańców gminy wobec zachowań przemocowych. Mieszkańcy dość zgodnie zadeklarowali, że stosowanie kar fizycznych nie jest dobrą metodą wychowawczą – 93% respondentów jest tego zdania. Ważne by wzmocnić taką postawę, a jednocześnie nadal nie ustawać w trudzie edukowania mieszkańców gminy. Tym bardziej, że na pytanie czy znają w swoim otoczeniu osobę doznającą przemocy ze strony najbliższych, 25% udzieliło twierdzącej odpowiedzi. To ważny sygnał dla osób zajmujących się w gminie profilaktyką, by informować mieszkańców o nowelizacjach prawnych odnośnie przemocy, sposobach reagowania i możliwościach pomocy pokrzywdzonym.

7. Dorośli mieszkańcy gminy Chorzele jako jedne z najważniejszych problemów w środowisku lokalnym wskazali picie alkoholu przez młodzież, alkoholizm oraz przemoc w rodzinie. Warto zwrócić na to uwagę lokalnych władz. Mieszkańcy oczekują działań mających na celu ograniczenie problemów alkoholowych (82% wyraziło taką opinię), a jednocześnie 38% dorosłych mieszkańców nie wie jakie działania podejmują lokalne władze, by wyeliminować ten problem.

8. Istotne jest także zwrócenie uwagi na sprzedaż alkoholu na terenie gminy oraz zaostrzenie kontroli sprzedaży. Sami sprzedawcy twierdzą, że sprawdzają dokument tożsamości, chociaż są osoby, które wiedzą o przypadkach sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Natomiast 9% uczniów szkoły podstawowej deklaruje, że samodzielnie kupił alkohol. Dodatkowo sprzedawcy przyznają, że dochodzi do sytuacji picia alkoholu w obrębie ich punktów. Należy niezwłocznie podjąć kroki ograniczenia wymienionych sytuacji, zwłaszcza, że są one niezgodne z obowiązującymi przepisami.

Podsumowując, w prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie gminy Chorzele tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te, oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, poczucie własnej wartości. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba zaangażowania rodziców, nauczycieli, pedagogów. Tylko holistyczne podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty. Nie zapominajmy także o kontroli punktów sprzedaży oraz przekazywaniu wiedzy osobom, które dysponują alkoholem na terenie gminy. Bardzo ważne by znały one i przestrzegały obowiązujących przepisów.

IV. Cele i zadania programu

1. Cel główny

Celem głównym programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnych oraz podnoszenie wiedzy i świadomości mieszkańców z zakresu uzależnień.

2. Zadania programu

	Kategoria zadania	Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Miejsce i czas realizacji	Koszt realizacji
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od środków odurzających i zagrożonych uzależnieniem.	1. Prowadzenie akcji informacyjnej o możliwościach uzyskania pomocy w zakresie terapii uzależnień.	MGKRPA, Pedagogzy szkolni, psycholodzy, nauczyciele	Na tablicy ogłoszeń w miejscach publicznych, w szkołach i placówkach szkolnych na terenie Miasta i Gminy Chorzele, w miesięczniku gminnym, na stronie internetowej urzędu. I – XII 2021 r.	Zadanie własne
		2. Informowanie o skutkach uzależnienia (rozprowadzanie ulotek, książek, broszurek itp.).	MGKRPA Pedagogzy szkolni, psycholodzy, nauczyciele	Na tablicy ogłoszeń w miejscach publicznych, w szkołach i placówkach szkolnych na terenie	Zadanie własne

				Miasta i Gminy Chorzele. I-XII 2021 r., w miesięczniku „Nasza Gmina Chorzele”, na stronie urzędu	
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.	1. Prowadzenie rozmów motywujących do leczenia, udzielanie informacji o działalności MGKRPA i możliwości podjęcia terapii, posiedzenia komisji MGKRPA, kierowanie wniosków do sądu o przymusowe leczenie.	MGKRPA	Praca ciągła	Zadania własne
		2. Informowanie na temat dostępu do działań profilaktycznych, placówkach leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających (Ośrodków Terapeutycznych dla osób uzależnionych od narkotyków i do Ośrodka MONAR).	MGKRPA OPS	Praca ciągła, podawanie informacji w miesięczniku „Nasza Gmina Chorzele”, na stronie urzędu	Zadanie własne
		3. Współpraca z pedagogami szkolnymi psychologiem i Policją w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej.	MGKRPA	Praca ciągła	Zadanie własne
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych: przeciwdziałanie narkomanii i uzależnieniu od substancji psychoaktywnych.	1. Realizacja i zakup rekomendowanych programów profilaktycznych, edukacyjnych, warsztatów profilaktycznych, spektakli teatralnych, widowisk artystycznych. Pomoc i prowadzenie działań informacyjno-terapeutyczno-edukacyjnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	MGKRPA	I – XII 2021 r.	3 000 zł

		2. Współfinansowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych dotyczących zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych, substancji psychoaktywnych.	MGKRPA	I – XII 2021 r., plakaty, ulotki, podawanie informacji w miesięczniku „Nasza Gmina Chorzele”, na stronie urzędu	3 000 zł
		3. Szkolenia i kursy w zakresie profilaktyki uzależnień dla : - członków MGKRPA, pracowników socjalnych OPS i ZI ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - pedagogów oraz psychologów szkolnych, nauczycieli (podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą), - rodziców (wywiadówki profilaktyczne) - mieszkańców Miasta i Gminy Chorzele.	MGKRPA	I – XII 2021 r.	1 800 zł
Ogólny koszt programu:					7 800,00 zł.

V. Finansowanie programu.

Realizacja zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta i Gminy Chorzele finansowana będzie ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.